

PROTOKÓŁ KONTROLI

Urzędu Miejskiego w Pyrzycach, Plac Ratuszowy 1, Pyrzyce (kod 74-200), nr statystyczny 000529781, zwanego w dalszym ciągu „Urzędem”.

Stanowisko Burmistrza Miasta i Gminy Pyrzyce zajmuje od dnia 10 listopada 1998 r. Kazimierz Lipiński. [Dowód: akta kontroli str. 5-9]

Kontrola została przeprowadzona przez Roberta Lewandowskiego, starszego inspektora kontroli państwowej z Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Szczecinie, na podstawie upoważnienia nr 064910 z dnia 23 października 2008 r., w okresie od 24 października do 5 grudnia 2008 r. z przerwami w dniach 27 października, 7, 14, 20, 26 listopada 2008 r. [Dowód: akta kontroli str. 1]

Przedmiotem kontroli była realizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK) w okresie od 1 stycznia 2006 r. do 30 czerwca 2008 r.

W toku kontroli ustalono:

Gmina wiodąca w aglomeracji

Rozporządzeniem Nr 33/2005 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 8 listopada 2005 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Pyrzyce¹, zmienionym rozporządzeniem Nr 27/2006 z dnia 22 lutego 2006 r.², wyznaczono aglomerację Pyrzyce o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) 35.000, położoną w powiecie pyrzyckim, województwie zachodniopomorskim z oczyszczalnią zlokalizowaną w miejscowości Pyrzyce. Aglomerację tworzą miejscowości: Pyrzyce, Turze, Młyny, Ryszewo, Okunica, Giżyn, Stróżewo, Mechowo, Letnin, Brzesko, Obromino, Pstrowice, Nowielin, Krzemlin, Mielęcín, Rzepnowo, Nieborowo, Żabów, Ryszewko, Brzezin. Rozporządzenie weszło w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

¹ Dz. Urz. Województwa Zachodniopomorskiego Nr 113, poz. 2443

² Dz. Urz. Województwa Zachodniopomorskiego Nr 32, poz. 558

Liczba rzeczywista mieszkańców wyniosła na dzień 31 grudnia 2006 r. – 19.859, 31 grudnia 2007 r. – 19.787, 30 czerwca 2008 r. – 19.782. [Dowód: akta kontroli str. 11]

Na zamówienie Gminy Pyrzyce reprezentowanej przez Zarząd Miejski w Pyrzycach, w celu określenia potrzeb rzeczowych w zakresie infrastruktury kanalizacyjnej, opracowana została w maju 2000 r. „Koncepcja budowy systemu kanalizacji sanitarnej w Gminie Pyrzyce” przez „INWOD” Inżynieria Środowiska Wodnego Projektowanie i Nadzory mgr inż. Waldemar Łagiewka. W opracowaniu określono m.in. zakres rzeczowy i parametry techniczne inwestycji: etap I zadanie 1 Modernizacja oczyszczalni ścieków w Pyrzycach (docelowo średniodobowa przepustowość oczyszczalni 15.000 m³/d), zadanie 2 Budowa kanalizacji w Pyrzycach, zadanie 3 Brzezin-Turze-Młyny-Ryszewko (z Lipkami), zadanie 4 Giżyn, zadanie 5 Ryszewo-Okunica (z Kluczewem), zadanie 6 Żabów, zadanie 7 Czernice; etap II zadanie 1 Mechowo (dokończenie inwestycji), zadanie 2 Brzesko, zadanie 3 Letnin, zadanie 4 Nowielin, zadanie 5 Nieborowo, zadanie 6 Obromino i Pstrowice, zadanie 7 Stróżewo, zadanie 8 Rzepnowo, zadanie 9 Krzemlin-Mielęcín. W zestawieniu końcowym podano: modernizacja oczyszczalni ścieków 1 szt., oczyszczalnie przydomowe 2 szt., przepompownie PG i PS 28 szt., przepompownie przydomowe Pd 41 szt., rurociąg tłoczny: ϕ 63PE 17.070 m, ϕ 75PE 7.300 m, ϕ 90PE 1.300 m, ϕ 110PE 3.000 m, ϕ 125PE 3.000 m, ϕ 150PE 7.750 m, kanały grawitacyjne sanitarne: ϕ 500PVC 1.032 m, ϕ 400PVC 500 m, ϕ 315PVC 247 m, ϕ 250PVC 709 m, ϕ 200PVC 30.990 m, przyłącza domowe ϕ 160PVC 19.465 m, kanały grawitacyjne deszczowe: ϕ 800 48 m, ϕ 600 304 m, ϕ 300 700 m, ϕ 200 60 m. Łączne koszty etapu I i II oszacowano na 23.586.410 zł. [Dowód: akta kontroli str. 23]

W lutym 2005 r. Urząd przesłał do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie (ZUW) informację dotyczącą potrzeb rzeczowych do ujęcia w aktualizacji KPOŚK (A-KPOŚK). Propozycja planu aglomeracji została przygotowana na podstawie dokumentów: „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pyrzyce” opracowane w czerwcu 2000 r. przez „URBIPROJEKT” Pracownia Urbanistyczno-Architektoniczna w Szczecinie³; „Program Rozwoju Lokalnego dla Gminy Pyrzyce na lata 2004-2013”⁴. Informacja zawierała: długość planowanej do budowy sieci kanalizacyjnej – 82,81 km, w tym 36,2 km na obszarze objętym Programem Natura 2000; liczbę mieszkańców do skanalizowania – 7.576, w tym 1.975 na obszarze objętym Programem Natura 2000; założenie funkcjonowania na obszarze Gminy jednej, centralnej oczyszczalni ścieków, opartej

³ Studium zatwierdzone uchwałą Rady Miejskiej w Pyrzycach Nr XXXVI/406/01 z dnia 25 października 2001 r.

⁴ Program przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Pyrzycach Nr XXIX z dnia 29 listopada 2004 r.

na istniejącej oczyszczalni w Pyrzycach, poddanej modernizacji technicznej i technologicznej oraz likwidacji pozostałych oczyszczalni w Żabowie i Krzemlinie; rozwiązanie gospodarki ściekowej w poszczególnych miejscowościach Gminy zaproponowane w ww. „Koncepcji budowy systemu kanalizacji sanitarnej w Gminie Pyrzyce”. [Dowód: akta kontroli str. 29-33]

W Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Miejskiego w Pyrzycach⁵ zapisano m.in., że w zakresie spraw komunalnych do Wydziału Gospodarki Komunalnej, Środowiska i Rolnictwa (GKŚiR) należy w szczególności organizowanie i nadzór bieżącej działalności eksploatacyjnej i remontowej w zakresie kanalizacji deszczowej, melioracji miejskiej, wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji i oczyszczania ścieków, sporządzania ocen realizacji usług komunalnych w okresach półrocznych i rocznych (§ 23 ust. 1 pkt. 1 lit. a-d, k); organizowanie przetargów na wykonywanie usług komunalnych oraz sporządzanie umów i porozumień w tym zakresie (§ 23 ust. 1 pkt. 3); planowanie rozwoju usług komunalnych (§ 23 ust. 1 pkt. 8). W zakresie inwestycji i remontów do zakresu działania Wydziału Rozwoju Gminy (RG) należy w szczególności opracowywanie wieloletnich planów inwestycyjnych, w tym infrastruktury technicznej i remontów jak również planów rocznych (§ 24 ust. 2 pkt. 1); przygotowywanie i prowadzenie całego procesu dotyczącego inwestycji i remontów (§ 24 ust. 2 pkt. 2); przeprowadzanie przetargów na dostawy i usługi zgodnie z przepisami w zakresie organizowanym przez Gminę (§ 24 ust. 2 pkt. 7).

W zakresach czynności zapisano m.in.: Jadwigi Dobiszewskiej, kierownika GKŚiR – bezpośredni nadzór w zakresie wykonywania zadań wydziału wynikających z regulaminu organizacyjnego, w szczególności z zakresu spraw komunalnych, środowiska; Aleksandry Jaszczyszyn, inspektora w GKŚiR – nadzór nad działalnością Pyrzyckiego Przedsiębiorstwa Komunalnego Sp. z o.o. w zakresie realizacji powierzonych zadań własnych Gminy dotyczących zaopatrzenia ludności w wodę i odprowadzanie ścieków; Janusza Budynek, inspektora w GKŚiR – organizowanie i nadzór bieżącej działalności eksploatacyjnej i remontowej na terenie wiejskim w zakresie kanalizacji deszczowej, wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji i oczyszczania ścieków; podejmowanie działań mających na celu zapewnienie należytego stanu i funkcjonowania urządzeń melioracyjnych oraz współpraca z jednostkami zajmującymi się utrzymaniem urządzeń melioracyjnych; Izabeli

⁵ Regulamin wprowadzono zarządzeniem nr 307/2004 Burmistrza Pyrzyc z dnia 11 października 2004 r. (zmiany do regulaminu wprowadzono zarządzeniami nr 372/2005 z dnia 9 marca 2005 r., 518/2005 z dnia 17 października 2005 r., 780/2006 z dnia 1 września 2006 r.). Ww. zarządzenia utraciły moc na podstawie zarządzenia nr 39/2007 Burmistrza Pyrzyc z dnia 15 stycznia 2007 r., którym wprowadzono regulamin organizacyjny Urzędu (zmiany – zarządzenia nr 162/2007 z dnia 2 maja 2007 r., 196/2007 z dnia 20 czerwca 2007 r., 421/2008 z dnia 26 maja 2008 r., 476/2008 z dnia 30 czerwca 2008 r.)

Kozłowskiej-Gidyńskiej, kierownika RG – nadzór nad opracowywaniem wieloletniego planu inwestycyjnego, w tym infrastruktury technicznej i remontów, również planów rocznych; nadzór nad przygotowaniem i prowadzeniem całego procesu dotyczącego inwestycji i remontów; nadzór nad przebiegiem prac realizowanych przez Gminę i odbiorami robót; wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów prawa, a dotyczących inwestycji i remontów; Marleny Stempień, zastępcy kierownika RG – opracowanie wieloletniego planu inwestycyjnego, w tym infrastruktury technicznej i remontów, również planów rocznych; przygotowywanie i prowadzenie całego procesu dotyczącego inwestycji i remontów.

[Dowód: akta kontroli str. 13-15]

W ramach realizacji KPOŚK zaplanowano modernizację oczyszczalni ścieków w Pyrzycach: termin realizacji 2005 r., docelowa przepustowość 9.600 m³/d, koszt 16.128 tys. zł. Na lata 2006-2010, 2011-2013, 2014-2015 Program nie przewidywał zadań inwestycyjnych w aglomeracji Pyrzyce.

[Dowód: akta kontroli str. 17-21]

W ramach A-KPOŚK zaplanowano osiągnięcie efektów ekologicznych: docelowa oczyszczalnia ścieków – biologiczna z podwyższonym usuwaniem związków azotu, fosforu, spełniająca standardy odprowadzanych ścieków dla aglomeracji ≥ 15.000 RM < 100.000 RM (PUB2), potrzeby inwestycyjne – wymóg modernizacji ze względu na jakość odprowadzanych ścieków i rozbudowy ze względu na przepustowość; długość sieci kanalizacyjnej do budowy w latach 2005-2015 – 30 km, z tego 2,7 km w 2005 r., 13,6 km w 2006-2010, 8,2 km w 2011-2013, 5,5 km w 2014-2015; koszty budowy i modernizacji sieci w latach 2005-2015 – 22.500 tys. zł, z tego 2.045 tys. zł w 2005 r., 10.227 tys. zł w 2006-2010, 6.136 tys. zł w 2011-2013, 4.091 tys. zł w 2014-2015; termin spełnienia przez aglomerację wymagań w zakresie oczyszczania ścieków i termin osiągnięcia efektu ekologicznego oczyszczalni ścieków – 2006 r.; docelowa przepustowość oczyszczalni ścieków – 15.000 m³/d; koszty inwestycyjne i modernizacyjne oczyszczalni – 3.000 tys. zł; koszty inwestycyjne i modernizacyjne ogółem 25.500 tys. zł.

[Dowód: akta kontroli str. 35-39]

Decyzją nr GKBK.7331-11/98 z dnia 10 lutego 1998 r. Burmistrz Miasta i Gminy Pyrzyce ustalił warunki zabudowy i zagospodarowania terenu dla inwestycji polegającej na budowie sieci kanalizacyjnej – rurociągu tłoczego ścieków sanitarnych $\phi 125$ PE Pyrzyce-Mechowo, $\phi 110$ PE Mechowo-Brzesko wraz z instalacją sygnalizacyjną oraz przepompowni w m. Mechowo i Brzesko. Okres ważności decyzji ustalono do dnia 31 grudnia 1998 r.

Decyzją nr NB.IV.W.7351/29/98 z dnia 25 marca 1998 r. Starosta Pyrzycki zatwierdził projekt budowlany i udzielił pozwolenia na budowę kanalizacji sanitarnej na trasie Pyrzyce-Mechowo-Brzesko, rurociągu tłoczego, linii sygnalizacyjnej elektrycznej oraz przepompowni ścieków. [Dowód: akta kontroli str. 71-74]

Decyzją nr GKBK.7331-6/99 z dnia 3 lutego 1999 r. Burmistrz Miasta i Gminy Pyrzyce ustalił warunki zabudowy i zagospodarowania terenu dla inwestycji polegającej na budowie sieci kanalizacyjnej pomiędzy miejscowościami Letnin i Mechowo oraz w tych miejscowościach. Okres ważności decyzji ustalono do dnia 3 listopada 1999 r. Decyzją nr 107/99 z dnia 15 grudnia 1999 r. Starosta Pyrzycki zatwierdził projekt budowlany i wydał pozwolenie na budowę sieci kanalizacyjnej sanitarnej z przykanalikami w miejscowości Letnin-Mechowo i sieci między ww. miejscowościami.

[Dowód: akta kontroli str. 25-26, 27-28]

Decyzją nr GGiPP.7331-64/2002 z dnia 9 października 2002 r. Burmistrz Miasta i Gminy Pyrzyce ustalił warunki zabudowy i zagospodarowania terenu dla inwestycji polegającej na modernizacji przepompowni i oczyszczalni ścieków w Pyrzycach. Okres ważności decyzji ustalono do dnia 7 września 2003 r. Decyzją nr 30/2003 z dnia 6 lutego 2003 r. Starosta Pyrzycki zatwierdził projekt budowlany i wydał pozwolenie na budowę na przebudowę przepompowni oraz oczyszczalni ścieków w Pyrzycach (polegającą na wykonaniu piaskownika pionowego – studni żelbetowej $\phi 3,0$ m wraz z odcinkami kolektora ścieków, biostruktury – trójdzielnej komory żelbetowej o wym. 4,0 m x 3,5 m x 55,0 m, ocieplenia, wymianie okien i drzwi zewnętrznych budynku administracyjnego, obniżenia budynku krat) oraz remont obiektów przepompowni i oczyszczalni.

[Dowód: akta kontroli str. 117-123, 127-129]

Urząd złożył do ZUW ankietę do KPOŚK na podstawie opracowania „Koncepcja budowy systemu kanalizacji sanitarnej w Gminie Pyrzyce” z maja 2000 r. W dokumentacji Urzędu ankietę przechowywana jest w formie brudnopisu bez adnotacji o dacie jej sporządzenia i dacie wysyłki. Ankietę do A-KPOŚK złożono do ZUW na podstawie „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pyrzyce” i „Programu Rozwoju Lokalnego dla Gminy Pyrzyce na lata 2004-2013”. Ankietę została złożona w lutym 2005 r., w dokumentacji Urzędu przechowywana jest w formie załącznika, bez pisma przewodniego i daty jej sporządzenia. Do dnia 4 listopada 2008 r. Urząd nie opracował i nie złożył ankietę do kolejnej aktualizacji. [Dowód: akta kontroli str. 29-32, 59]



Zgodnie z dyspozycją art. 43 ust. 4c ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne⁶, kolejne aktualizacje będą dokonywane co najmniej raz na 4 lata.

Kazimierz Lipiński wyjaśnił: *„Ankieta taka zostanie sporządzona w terminie do maja 2009 r. zgodnie z wymogami przepisów Prawa wodnego. Wysyłanie informacji do Wojewody naszym zdaniem spełniało rolę wniosku niezbędnego do zaktualizowania Programu”*.

[Dowód: akta kontroli str. 65, 77]

W informacji złożonej na podstawie art. 29 pkt. 2 lit. f ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁷ (zwanej dalej ustawą o NIK), Barbara Wójcik, Dyrektor Wydziału Środowiska i Rolnictwa ZUW stwierdziła: *„Pismem z dnia 9.07.2007 r., znak: SR-Ś-1,2/6832/8/07 poinformowano Gminę Pyrzyce o przeprowadzanej aktualizacji KPOŚK oraz o możliwości przesłania ewentualnych uwag w terminie do dnia 25.07.2007 r. Z posiadanych dokumentów wynika, że Gmina Pyrzyce nie złożyła w wyznaczonym terminie formularzy aktualizacyjnych. Ponownie Gmina Pyrzyce została poinformowana pismem z dnia 9.10.2007 r., znak: SR-1,2/6832/15/07 o możliwości złożenia propozycji do aktualizacji KPOŚK. W odpowiedzi Burmistrz Pyrzyc pismem z dnia 29.10.2007 r., znak: GKiŚR-7034/01/07, (...) poinformował, iż swoje uwagi do aktualizowanego KPOŚK prześle bezpośrednio Prezesowi Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie. W 2008 r. ponownie prowadzone były prace przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej nad aktualizacją KPOŚK, o czym pismem z dnia 11.04.2008 r., znak: SR-Ś-2,3/6832/5/08 poinformowaliśmy Gminę Pyrzyce, wskazując również na możliwość składania uwag i wnoszenia poprawek do wcześniej zapisanych danych. Gmina nie złożyła informacji ani uwag i nie odpowiedziała na przesłane pismo”*.

[Dowód: akta kontroli str. 105, 141]

Barbara Wójcik w uzupełnieniu informacji stwierdziła: *„(...) Na wniosek Ministerstwa Środowiska przesłany w dniu 1 września 2005 r. drogą elektroniczną, a dotyczący weryfikacji zatwierdzonego w 2003 r. wykazu wszystkich realizowanych przedsięwzięć zapisanych w KPOŚK, uzupełnione zostały odpowiednie zapisy. Gmina Pyrzyce została wymieniona do uzupełnienia danych w poz. 56 KPOŚK 2003. Sprawozdanie z naniesioną poprawką Gmina Pyrzyce przesłała drogą elektroniczną do tut. Urzędu w dniu 13 września 2005 r. (...)”*.

[Dowód: akta kontroli str. 105, 177]

⁶ Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019 ze zm.

⁷ Dz. U. z 2007 r., Nr 231, poz. 1701

Urząd składał informacje z wykonania KPOŚK do Wojewody Zachodniopomorskiego w terminach: 16 marca 2007 r. (fax podpisany przez Kazimierza Lipińskiego) za rok 2006 i 1 kwietnia 2008 r. (niepodpisany e-mail) za rok 2007, tj. odpowiednio 16 i 32 dni po terminie określonym w przepisie art. 43 ust. 3c Prawa wodnego (nie później niż do dnia 28 lutego). Informacja za rok 2006 przechowywana jest w Urzędzie w formie niepotwierdzonej za zgodność z oryginałem kserokopii.

[Dowód: akta kontroli str. 47-49, 53-57, 59]

Kazimierz Lipiński wyjaśnił: *„Niedotrzymanie terminu składania corocznych informacji dotyczących realizacji zadań zawartych w KPOŚK wynika z niekompetencji osób, które odpowiedzialne były za realizację zadań z zakresu ochrony środowiska. Osoby te już nie są pracownikami Urzędu, co powoduje brak możliwości ustalenia powodów nieterminowego złożenia informacji”*.

[Dowód: akta kontroli str. 63, 75]

W informacji złożonej na podstawie art. 29 pkt. 2 lit. f ustawy o NIK, Barbara Wójcik stwierdziła: *„Sprawozdanie za 2007 r. z realizacji KPOŚK w aglomeracji Pyrzyce nie wpłynęło do tut. Urzędu. Informacje przesyłane drogą elektroniczną są drukowane i dołączane do akt – pośród dokumentacji brak jest przedmiotowego maila”*.

[Dowód: akta kontroli str. 105, 141]

Barbara Wójcik w uzupełnieniu informacji stwierdziła: *„(...) Sprawozdanie z realizacji KPOŚK w aglomeracji Pyrzyce za 2005 r. Gmina złożyła w dniu 10 marca 2006 r.”*.

[Dowód: akta kontroli str. 105, 177]

Do informacji Urzędu za 2006 r. pismem z dnia 30 marca 2007 r., skierowanym do Wojewody, wprowadzono zmiany dotyczące kolumn 43, 55, 56, 64, 72, 76 w zakresie: błędu w symbolu rodzaju oczyszczalni i w symbolu planu inwestycyjnego, zmiany roku realizacji inwestycji na 2009, błędu w ilości suchej masy osadów, braku kwoty nakładów inwestycyjnych, błędu w źródłach nakładów. Do informacji z wykonania KPOŚK za 2007 r. nie składano uzupełnień.

[Dowód: akta kontroli str. 51, 59]

Wyjaśniając podstawę zmiany roku realizacji inwestycji na 2009 r. (kolumna 56 informacji), a przyjętej w A-KPOŚK na rok 2006 oraz przyczyny niezachowania wyznaczonego w A-KPOŚK terminu, Kazimierz Lipiński stwierdził: *„Zmiany zapisów w kol. 56 w informacji za 2006 r. dokonano w związku z brakiem środków finansowych w budżecie Gminy na realizację inwestycji oraz faktu, że Gmina w ramach Związku Gmin Zlewni Jeziora Miedwie występowała o środki finansowe z Funduszu Spójności na realizację*



tych zadań. Informacja o przesunięciu realizacji inwestycji na 2009 r. została przesłana do Wojewody po uprzednich uzgodnieniach telefonicznych. Wszystkie nieprawidłowości dotyczące terminów realizacji inwestycji zostaną usunięte przy najbliższej aktualizacji KPOŚK przewidzianej na 2009 r. Przekazując informację o zmianach do Wojewody pracownik merytorycznie odpowiedzialny był pewien, że na tej podstawie zostaną wniesione przez Wojewodę poprawki do KPOŚK”. [Dowód: akta kontroli str. 63, 75]

W informacji złożonej na podstawie art. 29 pkt. 2 lit. f ustawy o NIK, Barbara Wójcik stwierdziła: „W sprawozdaniu z realizacji inwestycji w zakresie gospodarki ściekowej w roku 2006, Burmistrz Pyrzyc, po telefonicznych uzgodnieniach, wprowadził zmiany (...). Zmiany zostały potwierdzone przez Burmistrza pismem z dnia 30.03.2007 r., znak: GKİŚR-7610/1/07. (...) Przepisy Prawa wodnego nie nakładają obowiązku weryfikowania informacji przedłożonych przez organy samorządowe zgodnie z art. 43 ust. 3b pkt. 2, 3, 4. Przesłane sprawozdania weryfikowane są w imieniu Ministra Środowiska przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej. W przypadku uznania przedłożonych informacji za niezgodne z danymi w KPOŚK, przedstawiciel KZGW przysyłał drogą elektroniczną uwagi celem wyjaśnienia i ewentualnego poprawienia danych w sprawozdaniu. Do tych poprawek wniesionych przez Burmistrza Pyrzyc nie było ze strony KZGW żadnych uwag”.

[Dowód: akta kontroli str. 105, 143]

W odniesieniu do informacji za 2006 r. w Urzędzie brak było dokumentów źródłowych dotyczących: liczby mieszkańców obsługiwanych przez tabor asenizacyjny (kolumna 16), udziału ścieków przemysłowych w ściekach oczyszczanych (kolumny 30-31). Informacja zawierała błędy: w kolumnie 63 – ilość suchej masy odpadów powstających na oczyszczalni było 200 t – a wg informacji z Pyrzyckiego Przedsiębiorstwa Komunalnego Sp. z o.o. winno być 192 t. Natomiast w kolumnie 77 (środki budżetowe) – kwota 121 tys. zł stanowiła środki własne. [Dowód: akta kontroli str. 59]

Kazimierz Lipiński wyjaśnił: „Dane zawarte w informacjach przedkładanych corocznie do ZUW z zakresu realizacji KPOŚK pozyskane zostały telefonicznie przez pracownika merytorycznie odpowiedzialnego za sporządzenie informacji od Pyrzyckiego Przedsiębiorstwa Komunalnego Sp. z o.o., które realizuje zadania własne Gminy z zakresu gospodarki komunalnej, w tym gospodarki wod.-kan. W związku z pozyskaniem informacji w tej formie powstały pewne nieścisłości wynikające z różnicy pomiędzy wartościami wykazanymi przez Gminę a PPK Sp. z o.o. Wpisanie kwoty 121 tys. zł jako środki budżetowe, które faktycznie stanowiły środki własne Gminy wynika z błędnej interpretacji pracownika

sporządzającego informację. Zgodnie z jego interpretacją środki budżetowe są jednoznaczne ze środkami pochodzącymi z budżetu gminy. Pierwotnie kwota została wykazana jako środki własne, a następnie, po telefonicznym uzgodnieniu z pracownikiem Urzędu Wojewódzkiego, pismem zmieniono zapis, iż są to środki budżetowe”. [Dowód: akta kontroli str. 63, 75-77]

W odniesieniu do informacji za 2007 r. w Urzędzie brak było dokumentów źródłowych dotyczących: liczby mieszkańców obsługiwanych przez tabor asenizacyjny (kolumna 16), ilości ścieków komunalnych powstających w aglomeracji ogółem (kolumna 26), ilości ścieków komunalnych odprowadzanych zbiorczym systemem kanalizacyjnym do oczyszczalni (kolumna 27), ilości ścieków nieoczyszczanych (kolumna 28), udziału ścieków przemysłowych w ściekach oczyszczanych (kolumny 30-31), maksymalnego dopływu ścieków do oczyszczalni (kolumna 41), średnich rocznych wskaźników w ściekach dopływających do oczyszczalni (kolumny 45-49) i odpływających z oczyszczalni (kolumny 50-54), ilości suchej masy osadów powstających na oczyszczalni (kolumny 63, 68). Informacja zawierała błędną kwotę w kolumnie 76 (środki własne samorządów gmin oraz środki przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych) – zamiast 174 tys. zł, winno być 390 tys. zł. [Dowód: akta kontroli str. 59-61]

Co do braku dokumentów Kazimierz Lipiński złożył wyjaśnienia wspólne, dotyczące informacji za lata 2006 i 2007 (przytoczone powyżej) oraz uzupełnił: „Błędne wpisanie kwoty 174 tys. zł dotyczącej poniesionych nakładów i źródeł pochodzenia nakładów wynika z pomyłki popełnionej przez pracownika sporządzającego informację. W budżecie Gminy na rok 2007 na realizację zadania zabezpieczono kwotę 180 tys. zł, jednak kwota ta okazała się niewystarczająca, w związku z tym w roku budżetowym dokonano przesunięć w celu zwiększenia środków. W końcowym rezultacie inwestycja zakończyła się wydatkowaniem z budżetu gminy kwoty 390 tys. zł”. [Dowód: akta kontroli str. 63, 77]

W informacji złożonej na podstawie art. 29 pkt. 2 lit. f ustawy o NIK, Barbara Wójcik stwierdziła: „Ze względu na wyznaczanie przez KZGW bardzo krótkich terminów do przedłożenia sprawozdania z realizacji KPOŚK w województwie, jak i przedkładania formularzy aktualizacyjnych wypełnianych przez gminy, Wojewoda nie weryfikował zawartych tam danych. Każdorazowo informowano Prezesa KZGW, iż przesłane przez gminy formularze nie zostały zweryfikowane”. [Dowód: akta kontroli str. 105, 141]

W dniu 16 lutego 1992 r. zawarta została umowa nr 27/92 o wykonanie robót w systemie generalnego wykonawstwa pomiędzy Zarządem Miejskim w Pyrzycach, a Zakładem Usług Komunalnych, Szczecin, ul. Potulicka 59. W umowie zamawiający zlecił,

a generalny wykonawca przyjął do realizacji zadanie p.n. „System kanalizacji dla Brzeska, Mechowa i Letnina wraz z oczyszczalnią ścieków”. Na zadanie składały się: przygotowanie zadania (przygotowanie materiałów przedprojektowych, opracowanie dokumentacji technicznej, w tym koncepcji programowej i jednoetapowego projektu technicznego), realizacja przedsięwzięcia, nadzór i obsługa inwestorska, szkolenia, rozruch. Generalny wykonawca miał realizować umowę za wynagrodzeniem: za prace projektowe 1 % od wartości robót, za realizację 2,8 % od wartości robót (dotyczy robót podwykonawców realizowanych w 1992 r.). Wynagrodzenie generalnego wykonawcy na lata następne ustalane miało być odrębnymi aneksami. Umowę zmieniano sześcioma aneksami podpisanymi w okresie od 20 lipca 1992 r. do 7 kwietnia 2000 r. Budowę obiektu budowlanego rozpoczęto 14 kwietnia 1998 r., a zakończono 23 maja 2008 r. W latach 2001-2003 wstrzymano roboty ze względu na brak środków.

Gmina Pyrzyce nie realizowała innych inwestycji z zakresu oczyszczania ścieków. Nie przeprowadzano postępowań o udzielenie zamówień publicznych.

Na dzień kontroli Gmina Pyrzyce nie planuje, nie przygotowuje do realizacji, nie prowadzi zadań inwestycyjnych z zakresu KPOŚK i A-KPOŚK.

[Dowód: akta kontroli str. 81-83]

Kazimierz Lipiński wyjaśnił: *„Przedłożony przez Gminę Pyrzyce zakres rzeczowy do Aglomeracji Pyrzyce jest spójny z zakresem rzeczowym budowy systemu kanalizacji sanitarnej w Gminie Pyrzyce, będącym przedmiotem wniosku składanego przez Związek Gmin Zlewni Jeziora Miedwie o dofinansowanie z Funduszu Spójności. W związku z tym, iż jest to zadanie priorytetowe nie tylko naszej Gminy ale i Związku Gmin, nie wnioskowano o realizację zadania modernizacji oczyszczalni ścieków w ramach środków budżetu gminy (do funduszy spójności można składać zadania nie rozpoczęte). Składanie wniosków o dofinansowanie zadań ujętych w KPOŚK i oczyszczalni ścieków do innych 'źródeł' o dofinansowanie, zburzyłoby całą procedurę złożonego wniosku w roku 2005 poprzez Związek Gmin Jeziora Miedwie o dofinansowanie”.* [Dowód: akta kontroli str. 99, 101]

W sprawie nieustalenia w formie odrębnych aneksów wynagrodzenia wykonawcy na poszczególne lata, Kazimierz Lipiński wyjaśnił: *„(...) Zakres finansowo-rzeczowy realizacji zadania na poszczególne lata ustalany był w każdym roku po zatwierdzeniu budżetu Gminy na dany rok – wykonawca informowany był pismem”.* [Dowód: akta kontroli str. 99, 101]



Na wykonanie kolektora głównego grawitacyjnego w Letninie PVC DN=200 i kolektora bocznego grawitacyjnego PVC DN=160 sporządzono harmonogram rzeczowo-finansowy (bez daty), w którym określono koszt do poniesienia w 2005 r. – 287 tys. zł (107 tys. zł w II kwartale i 180 tys. zł w III kwartale 2005 r.). W Urzędzie nie sporządzono innych harmonogramów prac i nie ustalono terminów na realizację poszczególnych zadań KPOŚK. [Dowód: akta kontroli str. 89]

Kazimierz Lipiński wyjaśnił: „Zgodnie z umową kwoty, które zostały wydatkowane w poszczególnych latach na realizację KPOŚK, wynikły z poniesionych wydatków na pozostałych inwestycjach realizowanych przez gminę w poszczególnych latach. (...)”.

[Dowód: akta kontroli str. 99, 101]

W badanym okresie komórka kontroli wewnętrznej Urzędu nie zajmowała się zagadnieniami dotyczącymi realizacji KPOŚK. [Dowód: akta kontroli str. 79]

1. Sieć kanalizacyjna

Długość sieci kanalizacyjnej na dzień 31 grudnia 2006 r. wynosiła 53,2 km, na koniec 2007 r. – 54,5 km. [Dowód: akta kontroli str. 49, 53]

Do 31 grudnia 2005 r. wybudowano w ramach realizacji KPOŚK 1,4 km sieci kanalizacyjnej, tj. 51,8 % założeń KPOŚK (2,7 km). [Dowód: akta kontroli str. 37, 41]

W wyniku realizacji KPOŚK w 2006 r. wybudowano 0,16 km sieci kanalizacyjnej, w 2007 r. – 1,3 km (łącznie 1,46 km), tj. 10,7 % założeń KPOŚK na lata 2006-2010 (13,6 km). [Dowód: akta kontroli str. 37, 41]

Kazimierz Lipiński wyjaśnił: „Wybudowanie wykazanej ilości sieci kanalizacyjnej zostało spowodowane ograniczonymi środkami budżetu Gminy Pyrzyce w poszczególnych latach”.

[Dowód: akta kontroli str. 65, 77]

Wyjaśnienia Burmistrza dotyczące braku działań mających na celu dotrzymanie terminów zakończenia budowy sieci kanalizacyjnej zostały przytoczone w części 3 niniejszego protokołu kontroli – łącznie z wyjaśnieniami w sprawie przyczyn braku pozyskania środków finansowych na realizację KPOŚK. [Dowód: akta kontroli str. 65, 77]

W stosunku do KPOŚK, poza zmianą w informacji za 2006 r. (kolumna 56), nie przewidziano nowych terminów zakończenia prac. [Dowód: akta kontroli str. 89]

2. Oczyszczalnie

Na terenie aglomeracji (przed podjęciem prac w ramach KPOŚK) znajdują się trzy oczyszczalnie ścieków: mechaniczno-biologiczne w Pyrzycach, Żabowie, Krzemlinie.

Oczyszczalnia w Pyrzycach zapewnia obsługę istniejących systemów kanalizacyjnych, dla zapewnienia obsługi całej aglomeracji wymaga przebudowy. Oczyszczalnie w Żabowie i Krzemlinie są przystosowane do pełnego odbioru ścieków komunalnych z miejscowości, w których się znajdują.

W badanym okresie, z sieci kanalizacyjnej oczyszczalni ścieków w:

- Pyrzycach korzystały 15.392 osoby. W 2006 r. odprowadzono siecią 1.793 tys. m³ ścieków, w 2007 r. – 2.091 tys. m³, w I połowie 2008 r. – 1.215 tys. m³. Z taboru asenizacyjnego korzystało 49 gospodarstw domowych⁸ w 2006 r., 122 w 2007 r. i I połowie 2008 r. Taborem asenizacyjnym odprowadzono 7 tys. m³ ścieków w 2006 r., 10 tys. m³ w 2007 r., 6 tys. m³ w I połowie 2008 r.
- Żabowie korzystało 1.246 osób w 2006 r., 1.241 w 2007 r., 1.240 w I połowie 2008 r. W 2006 r. odprowadzono siecią 25,1 tys. m³ ścieków, w 2007 r. – 23,7 tys. m³, w I połowie 2008 r. – 12,1 tys. m³. Ścieki nie były dowożone taborem asenizacyjnym.
- Krzemlinie korzystało 586 osób w 2006 r., 578 w 2007 r., 573 w I połowie 2008 r. W 2006 r. odprowadzono siecią 17,4 tys. m³ ścieków, w 2007 r. – 21,7 tys. m³, w I połowie 2008 r. – 8,3 tys. m³. Z taboru asenizacyjnego korzystało 83 mieszkańców w 2006 r., 111 w 2007 r., 141 w I połowie 2008 r. Taborem asenizacyjnym odprowadzono 1 tys. m³ ścieków w 2006 r., 2 tys. m³ w 2007 r., 1,7 tys. m³ w I połowie 2008 r. [Dowód: akta kontroli str. 43-45, 113, 115, 125, 137, 181]

W ramach realizacji KPOŚK zaplanowano modernizację oczyszczalni ścieków w Pyrzycach: docelowy rodzaj oczyszczalni PUB2, termin realizacji 2005 r., docelowa przepustowość 9.600 m³/d, koszt 16.128 tys. zł. [Dowód: akta kontroli str. 18]

W ankiecie do aktualizacji KPOŚK, Urząd wnioskował o funkcjonowanie na obszarze Gminy jednej, centralnej oczyszczalni ścieków, opartej na istniejącej oczyszczalni w Pyrzycach, poddanej modernizacji technicznej i technologicznej (docelowa ilość ścieków komunalnych – 15.000 m³/d). Pozostałe dwie oczyszczalnie – w Żabowie i Krzemlinie przewidziane zostały do likwidacji. [Dowód: akta kontroli str. 32]

⁸ W Urzędzie brak jest danych, co do ilości mieszkańców korzystających z taboru asenizacyjnego i ilości gospodarstw domowych ogółem



W ramach A-KPOŚK zaplanowano osiągnięcie efektów ekologicznych: docelowa oczyszczalnia ścieków – PUB2, potrzeby inwestycyjne – wymóg modernizacji ze względu na jakość odprowadzanych ścieków i rozbudowy ze względu na przepustowość; termin spełnienia przez aglomerację wymagań w zakresie oczyszczania ścieków i termin osiągnięcia efektu ekologicznego oczyszczalni ścieków – 2006 r.; docelowa przepustowość oczyszczalni ścieków – 15.000 m³/d; koszty inwestycyjne i modernizacyjne oczyszczalni – 3.000 tys. zł.

[Dowód: akta kontroli str. 37-39]

Na dzień kontroli wymóg rozbudowy i modernizacji istniejącej oczyszczalni ścieków w Pyrzycach nie został zrealizowany, nie podjęto działań w celu dotrzymania terminu zakończenia ww. inwestycji. Kazimierz Lipiński złożył wyjaśnienia w treści odpowiadającej wyjaśnieniom przytoczonym na stronie 10 (wersy 18-27) niniejszego protokołu kontroli.

[Dowód: akta kontroli str. 91, 95]

W oczyszczalni ścieków w Pyrzycach uzyskano w 2006 r. 192 t osadu ściekowego, w 2007 r. – 204 t, w I połowie 2008 r. – 101,2 t; osad przekazano do wykorzystania rolniczego.

[Dowód: akta kontroli str. 45]

W oczyszczalni ścieków w Żabowie, w latach 2006-2007 uzyskano 10 t osadu ściekowego, który jest gromadzony na terenie oczyszczalni. [Dowód: akta kontroli str. 113]

W oczyszczalni ścieków w Krzemlinie uzyskano w 2006 r. 2 t osadu ściekowego, w 2007 r. – 2 t, w I połowie 2008 r. – 1 t; osad wykorzystano do użyźniania gleby rolniczej.

[Dowód: akta kontroli str. 125]

3. Nakłady finansowe na realizację KPOŚK

Uchwałą Nr XLVIII/392/06 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 23 lutego 2006 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Pyrzyce na 2006 r., ustalono w dziale 900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska wydatki inwestycyjne na budowę systemu kanalizacji sanitarnej dla Brzeska, Mechowa, Letnina w kwocie 100 tys. zł. Uchwałą Nr LV/449/06 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 26 października 2006 r. w sprawie zmiany budżetu gminy na 2006 r. m.in. zwiększono ww. wydatki inwestycyjne o kwotę 21 tys. zł (łącznie 121 tys. zł, tj. 1,2 % założeń KPOŚK na lata 2006-2010). Wydział RG w założeniach do budżetu na 2006 r. wnioskował o przyznanie na powyższe zadanie kwoty 300 tys. zł (2,9 % założeń KPOŚK na lata 2006-2010).

Uchwałą Nr VII/37/07 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 8 marca 2007 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Pyrzyce na 2007 r., ustalono w dziale 900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska wydatki na budowę systemu kanalizacji sanitarnej Mechowa, Letnina w kwocie 180 tys. zł. Uchwałą Nr IX/70/07 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 26 kwietnia 2007 r. w sprawie zmiany budżetu Gminy Pyrzyce na rok 2007 m.in. zwiększono ww. wydatki inwestycyjne o kwotę 70 tys. zł, następnie uchwałą Nr XVIII/149/07 z dnia 29 listopada 2007 r. o 140 tys. zł – do kwoty 390 tys. zł (3,8 % założeń KPOŚK na lata 2006-2010). Wydział RG w założeniach do budżetu na 2007 r. wnioskował o przyznanie na powyższe zadanie kwoty 200 tys. zł (2,0 % założeń KPOŚK na lata 2006-2010).

W uchwale Nr XX/167/08 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 28 stycznia 2008 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Pyrzyce na 2008 r. nie zaplanowano wydatków na inwestycje związane z oczyszczaniem ścieków. Wydział RG w założeniach do budżetu na 2008 r. wobec zakończenia budowy systemu kanalizacji sanitarnej Mechowa, Letnina nie wnioskował o przyznanie środków finansowych. [Dowód: akta kontroli str. 85]

Na dzień 21 listopada 2008 r., w projekcie planu budżetu Gminy Pyrzyce na rok 2009, podpisanym przez Izabelę Kozłowską-Gidyńską, kierownika Wydziału RG nie ujęto wydatków na realizację zadań z zakresu KPOŚK. [Dowód: akta kontroli str. 103]

Marlena Stempień, zastępca kierownika Wydziału RG wyjaśniła: „*Wnioskowane kwoty podyktowane były limitem wydatków na pozostałych inwestycji przez gminę w poszczególnych latach. W 2008 r. nie wnioskowano o przyznanie środków finansowych, gdyż inwestycja pod nazwą 'kanalizacja sanitarna w Letninie' została zakończona*”.

[Dowód: akta kontroli str. 93, 97]

W sprawie braku wnioskowania w założeniach do budżetu Gminy oraz zapewnienia i wydatkowania kwoty 3 mln zł przewidzianej w KPOŚK jako koszty inwestycyjne i modernizacyjne oczyszczalni ścieków, Kazimierz Lipiński i Marlena Stempień wyjaśnili: „*(...) W związku z tym, iż jest to zadanie priorytetowe nie tylko naszej gminy, ale Związku Gmin, nie wnioskowano o realizację zadania modernizacji oczyszczalni ścieków w ramach środków budżetu gminy (...)*”.

[Dowód: akta kontroli str. 91, 93, 95, 97]

W badanym okresie Gmina Pyrzyce nie czyniła starań o pozyskanie środków finansowych na realizację KPOŚK. [Dowód: akta kontroli str. 83]

Kazimierz Lipiński wyjaśnił: „*Przedłożona przez Gminę Pyrzyce propozycja aglomeracji (...) jest spójna z zakresem rzeczowym budowy systemu kanalizacji sanitarnej*

w Gminie Pyrzyce, będącym przedmiotem wniosku składanego przez Związek Gmin Zlewni Jeziora Miedwie do dofinansowania z Funduszu Spójności. Wniosek wraz z załącznikami pod koniec 2005 r. został złożony do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i po weryfikacji i zatwierdzeniu przez Zarząd Funduszu został przekazany dnia 20 września do Ministerstwa Środowiska, celem dalszej weryfikacji. Równolegle Ministerstwo Środowiska przekazało przedmiotowy wniosek do instytucji odpowiedzialnej za ogólne zarządzanie i koordynację Funduszu Spójności – obecnie Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Z końcem września otrzymaliśmy pismo z Ministerstwa Środowiska informujące o wymogu wprowadzenia do wniosku zmian zgodnych z wytycznymi na lata programowania 2007-2013, co oznacza dla nas, iż nie został nasz wniosek rozpatrzony w perspektywie finansowej 2004-2006, w wyniku braku alokacji środków i aby wypełnić wymogi nowej perspektywy finansowej konieczne, w naszym przypadku, jest stworzenie nowych materiałów aplikacyjnych. W chwili obecnej przygotowywane jest studium wykonalności, aby aplikować ponownie wniosek o dofinansowanie zadania”.

[Dowód: akta kontroli str. 65, 77]

Wyjaśniając w jaki sposób członkostwo Gminy Pyrzyce w Związku Gmin Zlewni Jeziora Miedwie uniemożliwiło samodzielne pozyskiwanie środków finansowych na realizację zadań z zakresu KPOŚK, uzupełniając powyższe wyjaśnienia, Kazimierz Lipiński stwierdził: „Związek Gmin Zlewni Jeziora Miedwie, którego Gmina Pyrzyce jest członkiem, we wrześniu 2005 r. wnioskował o dofinansowanie zadania ‘Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych w Zlewni Jeziora Miedwie’ z Funduszu Spójności. Wniosek po akceptacji Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej został przekazany do rozpatrujących wnioski ministerstw. Po wyjaśnieniu wszystkich zapytań, w ślad za znowelizowaną w tym czasie ustawą Prawo ochrony środowiska, przeprowadzono ponowne procedury Oceny Oddziaływania na Środowisko. Po zakończeniu we wrześniu 2006 r. procedur Oceny Oddziaływania na Środowisko, Związek otrzymał pismo z Ministerstwa Środowiska informujące o wymogu wprowadzenia do wniosku zmian zgodnych z wytycznymi na lata programowania 2007-2013, co oznaczało dla nas, iż nie został nasz wniosek rozpatrzony, tak jak nas zapewniano w perspektywie finansowej 2004-2006 i aby wypełnić wymogi nowej perspektywy finansowej konieczne w naszym przypadku jest stworzenie całkiem nowych materiałów aplikacyjnych. Zapadła decyzja o rozdzieleniu jednego projektu na trzy zadania: 1. Obszar Gminy Pyrzyce, 2. Obszar Gminy Barlinek oraz 3. Obszar Związku Gmin Zlewni Jeziora Miedwie. Wszystkie trzy zostały zgłoszone do Programu Operacyjnego



Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013. Zadania zostały początkowo zapisane na liście projektów kluczowych, jednak po weryfikacji listy 1 lutego br. wszystkie trzy zadania Związku z listy zniknęły. Musimy brać udział w postępowaniu konkursowym. Jednocześnie Pyrzyckie Przedsiębiorstwo Komunalne złożyło wniosek o dofinansowanie modernizacji oczyszczalni ścieków w Pyrzycach ze ZPORR (perspektywa finansowa 2004-2005). Jednak ze względu na fakt, iż na jedno zadanie nie można wnioskować o środki z Unii Europejskiej do różnych źródeł – oczyszczalnia ścieków w Pyrzycach była jednocześnie kluczową częścią wniosku do Funduszu Spójności – Urząd Marszałkowski oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie wystąpili o wycofanie wniosku PPK. Ze względu na dobro wniosku grupowego, dotyczącego 9 gmin członkowskich Związku Gmin Zlewni Jeziora Miedwie, podjąłem decyzję o wycofaniu wniosku PPK z programu regionalnego”. [Dowód: akta kontroli str. 145, 179]

W poszczególnych latach badanego okresu poniesiono koszty w łącznej wysokości 851,3 tys. zł: do 31 grudnia 2005 r. – 340,3 tys. zł, w 2006 r. – 121 tys. zł (0,3 % wydatków Gminy ogółem – 35.254.988,16 zł i 4,2 % wydatków majątkowych – 2.899.604,49 zł), w 2007 r. – 390 tys. zł (1,0 % wydatków Gminy ogółem – 38.885.893,88 zł i 8,7 % wydatków majątkowych – 4.479.670,40 zł) na realizację inwestycji związanych z budową sieci kanalizacyjnych. W I półroczu 2008 r. nie poniesiono nakładów finansowych na realizację KPOŚK. [Dowód: akta kontroli str. 67, 107-111]

Środki finansowe na zadania wynikające z KPOŚK przeznaczono na budowę sieci kanalizacji sanitarnej oraz opłaty z tytułu umieszczenia kanalizacji w pasie drogowym.

[Dowód: akta kontroli str. 69, 87]

Poniesione koszty na realizację KPOŚK stanowiły środki własne Gminy Pyrzyce.

[Dowód: akta kontroli str. 67]

W 2006 r. wydatki na system kanalizacji sanitarnej dla Mechowa, Letnina-Górnego wyniosły 120.988,68 zł (1,2 % założeń KPOŚK na lata 2006-2010). W ramach wydatkowanej kwoty wykonano kanalizację sanitarną w Letninie (kolektor główny grawitacyjny PVC 200) dł. 156 mb i sieć rozdzielczą PVC 160 dł. 82 mb oraz podłączenia 4 posesji do sieci.

W 2007 r. wydatki na system kanalizacji sanitarnej dla Mechowa, Letnina-Górnego wyniosły 390 tys. zł (3,8 % założeń KPOŚK na lata 2006-2010). W ramach kontynuacji zadania wykonano kanalizację sanitarną w Letninie – kolektor główny grawitacyjny PVC 200

– dł. ok. 425 mb, przyłącza do posesji PVC 160 – dł. ok. 828 mb, przepompownia oraz podłączono 40 gospodarstw domowych.

W I półroczu 2008 r. nie wydatkowano środków finansowych na inwestycje związane z oczyszczaniem ścieków. [Dowód: akta kontroli str. 85]

Kazimierz Lipiński wyjaśnił: „*Kwoty, które zostały wydatkowane w poszczególnych latach na realizację KPOŚK wynikły z poniesionych wydatków na pozostałych inwestycjach realizowanych przez gminę w poszczególnych latach. (...)*”. [Dowód: akta kontroli str. 91, 95]

Związek Gmin Zlewni Jeziora Miedwie (Związek), utworzony w 2002 r., jest komunalną osobą prawną w rozumieniu przepisu art. 64 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym⁹. Członkami związku są gminy: Bielice, Kozielice, Stargard Szczeciński (gmina wiejska), Warnice, Kobylanka, Stare Czarnowo, Przelewice, Pyrzyce, Barlinek. Związek posiada osobowość prawną i wykonuje zadania statutowe w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność oraz reprezentuje interesy zrzeszonych gmin. Związek podlega nadzorowi prawnemu Wojewody Zachodniopomorskiego i finansowemu terytorialnie właściwej dla województwa zachodniopomorskiego Regionalnej Izbie Obrachunkowej. Zadania związku: 1) podejmowanie działań w zakresie ochrony wód, ziemi i powietrza oraz krajobrazu zlewni Jeziora Miedwie; 2) wymiana doświadczeń w zakresie zadań komunalnych; 3) reprezentowanie wspólnych interesów gmin w sprawach współpracy z samorządami terytorialnymi w kraju, w innych państwach oraz euroregionami; 4) wspólne realizowanie zadań i inwestycji komunalnych; 5) prowadzenie działalności gospodarczej; 6) inicjowanie, przygotowywanie i realizowanie wspólnych przedsięwzięć w zakresie budowy i eksploatacji sieci kanalizacyjnych, wodociagowych i gazowych; 7) pozyskiwanie i wykorzystywanie środków pomocowych Unii Europejskiej oraz innych krajowych i międzynarodowych instytucji finansowych; 8) wykonywanie zadań określonych w przyjmowanych przez związek uchwałach i porozumieniach.

[Dowód: akta kontroli str. 131-133]

Składki na rzecz Związku opłacane przez Urząd do 30 czerwca 2008 r. wyniosły łącznie 129.843,50 zł, z tego w latach 2002-2005 – 20.000 zł rocznie, 2006-2007 – 19.975 zł rocznie, w I połowie 2008 r. – 9.893,50 zł. [Dowód: akta kontroli str. 139]

Związek pozyskał dotację w wysokości 467.800 zł z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie na opracowanie w 2005 r. wniosku

⁹ Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 ze zm.

i studium wykonalności w ramach zadania „Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych w Zlewni Jeziora Miedwie w celu jego ochrony i poprawy jakości wód powierzchniowych stanowiących ujęcie wody dla Szczecina oraz terenów przyległych do jeziora”.

W zakresie budowy i modernizacji sieci kanalizacyjnych Gmina Pyrzyce nie uzyskała środków finansowych w związku z przynależnością do Związku.

[Dowód: akta kontroli str. 135]

Udzielając wyjaśnień w sprawie potencjalnych, większych efektów działań Gminy Pyrzyce jako samodzielnego podmiotu, w kontekście braku wymiernych korzyści z członkostwa w Związku i opłacanej przez Gminę składki na rzecz Związku, Kazimierz Lipiński podał: *„Obecnie po decyzji o rozdziale projektu grupowego na trzy zadania – za część dotyczącą Gminy Pyrzyce odpowiada beneficjent Pyrzyckie Przedsiębiorstwo Komunalne. PPK poinformowało o konieczności w pierwszej kolejności wykonania modernizacji oczyszczalni ścieków w Pyrzycach oraz skanalizowaniu ul. Warszawskiej. W roku bieżącym lub w pierwszym kwartale 2009 r. PPK złoży wniosek do Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko o dofinansowanie modernizacji oczyszczalni ścieków w Pyrzycach oraz skanalizowania ul. Warszawskiej. Aglomeracja wyznaczona dla Pyrzyc nie pozwala na wnioskowanie do Regionalnego Programu Operacyjnego ze względu na wyznaczoną ilość RLM”.*

[Dowód: akta kontroli str. 145, 179]

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie (RIO) po kontroli kompleksowej gospodarki Związku za rok 2003, pismem pokontrolnym z dnia 30 marca 2004 r. wskazała na 4 nieprawidłowości i uchybienia w zakresie spraw organizacyjnych, 11 w zakresie spraw finansowych i budżetowych oraz 1 w zakresie zarządu mieniem Związku. W piśmie zawarto 10 wniosków pokontrolnych w celu usunięcia powstałych nieprawidłowości i uchybień.

[Dowód: akta kontroli str. 147-155]

RIO po kontroli kompleksowej gospodarki finansowej Związku, pismem pokontrolnym z dnia 11 czerwca 2008 r. wskazała na 7 nieprawidłowości i uchybień w zakresie spraw organizacyjnych, 11 w zakresie spraw budżetowych, finansowych oraz sprawozdawczości, 3 w zakresie gospodarki mieniem i zamówień publicznych, w tym m.in. niewłaściwy tryb postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na opracowanie materiałów aplikacyjnych dla ww. zadania „Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych w Zlewni Jeziora Miedwie (...)” oraz nieprawidłowości dotyczące terminu i zasad zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umowy. W piśmie zawarto 20 wniosków



pokontrolnych w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości oraz usprawnienia działalności Związku, w tym przeprowadzanie postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w trybie innym niż przetarg nieograniczony wyłącznie w przypadkach przewidzianych w przepisach o zamówieniach publicznych oraz zwracanie zabezpieczenia należytego wykonania umowy w terminach ustalonych w umowach zawieranych z wykonawcami i obowiązujących przepisach. [Dowód: akta kontroli str. 157-175]

Poprzez zamieszczenie w protokole kontroli niżej wymienionych pouczeń kontroler informuje Kazimierza Lipińskiego, Burmistrza Miasta i Gminy Pyrzyce o przysługującym mu, z mocy ustawy o NIK, prawie:

- zgłoszenia przed podpisaniem protokołu kontroli, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego protokołu kontroli, pisemnych, umotywowanych zastrzeżeń co do ustaleń zawartych w protokole kontroli (art. 55 ust. 1 i ust. 2 ustawy o NIK);
- odmowy podpisania niniejszego protokołu kontroli, z jednoczesnym obowiązkiem złożenia na tę okoliczność, w terminie 7 dni, wyjaśnień dotyczących przyczyn odmowy podpisania protokołu kontroli (art. 57 ust. 1 ustawy o NIK). W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń, termin 7 dni - zgodnie z art. 57 ust. 2 ustawy o NIK - biegnie od dnia otrzymania ostatecznej uchwały w sprawie ich rozpatrzenia;
- złożenia z własnej inicjatywy na piśmie dodatkowych wyjaśnień co do przyczyn i okoliczności powstania nieprawidłowości opisanych w niniejszym protokole kontroli, w terminie uzgodnionym z kontrolerem (art. 59 ust. 2 ustawy o NIK).

Przeprowadzoną kontrolę odnotowano w książce ewidencji kontroli pod pozycją 7/2008.

Niniejszy protokół kontroli sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach.

Pyrzyce, dn. 05.12.2008 r.

Robert Lewandowski

Robert Lewandowski

Starszy inspektor kontroli państwowej
z Delegatury NIK w Szczecinie

Pyrzyce, dn.

05 grudnia 2008 r.

Kazimierz Lipiński

.....
Burmistrz
Miasta i Gminy Pyrzyce

Niniejszym kwituję odbiór jednego egzemplarza protokołu kontroli Urzędu Miejskiego w Pырzycach.

Pырzyce, dn.


Kazimierz Lipiński

.....
Burmistrz
Miasta i Gminy Pырzyce